

Apie šį klausimą, jo naudą jums ir jūsų teises

Nuo 2011 m. vis daugiau planinių patikrinimų privaloma atlikti naudojant kontrolinius klausimynus. Šie klausimynai – tai verslo priežiūros institucijų pertvarkos (www.eimin.lt/web/lt/verslo_aplinka/verslo_prieziuros-reforma) dalis.

Jų nauda:

- patogumas – svarbiausių teisės aktų reikalavimų sąvadas;
- verslininkas prieš patikrinimą turi galimybę sužinoti, kas bus tikrinama;
- verslininkas gali nesibaiminti baudų ir kitų griežtų poveikio priemonių, jei jo vykdoma veikla atitinka klausimyne nurodytus reikalavimus.

LIETUVOS
METROLOGIJOS
INSPEKCIJA

PATVIRTINTA

Lietuvos metrologijos inspekcijos
viršininko

2021 m. kovo 15 d.

įsakymu Nr. 11V-79

Jeigu buvo nustatytas teisės aktų reikalavimų pažeidimas, kuris laikomas mažareikšmiu, jis turi būti nedelsiant ištaisytas žodinę pastabą pareiškusio patikrinimą atlikusio inspektoriaus akivaizdoje ir poveikio priemonė neskiriama. Jeigu mažareikšmio pažeidimo nedelsiant ištaisyti negalima, turi būti pateikiamas rašytinis nurodymas pažeidimą pašalinti per protingą terminą. Terminas gali būti pratęstas tik vieną kartą.

Jeigu norite pasikonsultuoti dėl šio klausimyno įtrauktų reikalavimų ar esate nepatenkinti jus tikrinančio asmens veiksmais, kreipkitės į Lietuvos metrologijos inspekciją telefonu 870 668 011 arba el. paštu metrinsp@metrinsp.lt.

Jeigu jums kyla abejonių dėl klausimyne nurodytų reikalavimų pagrįstumo, manote, kad klausimai suformuluoti neteisingai, turite pastebėjimų ar pasiūlymų, prašome rašyti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai el. paštu versloprieziura@eimin.lt. Ekonomikos ir inovacijų ministerija užtikrins, kad būtų atlikti reikalingi pakeitimai.

Visus klausimynus galite rasti adresu www.verslovartai.lt/kontroliniai-klausimynai

Fizinių asmenų bendrinis kontrolinis klausimynas dėl matavimo priemonių naudojimo prekyboje ir (arba) viešajame maitinime

(Lietuvos metrologijos inspekcijos _____ regiono skyriaus teisinės metrologijos reikalavimų laikymosi patikrinimo akto 20__ m. _____ d. Nr. _____ priedas)

(patikrinimo vieta)

Patikrinimą atliko:

	Lietuvos metrologijos inspekcijos _____ regiono skyriaus
<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Pareigos, telefono numeris</i>

Pavedimo atlikti patikrinimą data ir registracijos numeris:

--

Pagrindinė fizinio asmens veikla:

<i>Ekonominės veiklos kodas ir pavadinimas</i>
--

Tikrintas fizinis asmuo:

<i>Fizinio asmens vardas, pavardė, veiklos vieta, adresas</i> <i>Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą Nr. ... (jei yra)</i>
--

Gyvenamoji vieta:

<i>Adresas</i>

Anksčiau fizinis asmuo tikrintas:

<i>Data ir patikrinimo akto numeris</i>

Patikrinimas pradėtas: 20.. m. d. val. min.

Patikrinimas baigtas: 20.. m. d. val. min.

Atliekant patikrinimą dalyvavo:	Vardas ir pavardė, pareigų pavadinimas, tel. numeris
Esate pirmuosius metus veiklą vykdančią ūkio subjektą ([10] 30 str. 7 d.):	Veiklos teisinio metrologinio reglamentavimo srityje ([1] 16str. 1 d.) pradžios data

Bendrieji reikalavimai matavimo priemonės prekyboje ir (arba) viešajame maitinime naudojančiam fiziniam asmeniui

1. **Matavimo priemonė** (toliau –MP) – teisinio metrologinio reglamentavimo sritims priskirtos neautomatinės svarstyklės, su svarstyklėmis naudojami svorsčiai, ilgio matai, tūrio matavimo priemonės, skysčių dozatoriai, manometrai, termometrai ir kt. ([1]15 str. 1 d. 1 p.; [5]).

2. **Teisinio metrologinio reglamentavimo sritims priskirtos MP** – tai MP, kurios naudojamos nustatant prekių (paslaugų) kiekį ir vertę tiesioginio pirkimo–pardavimo (paslaugų teikimo) sandoriuose tarp pirkėjo ir pardavėjo (kliento ir paslaugų teikėjo) ir atsiskaitant už įsigytas prekes (suteiktas paslaugas), kai nuo jų kiekio matavimo rezultatų priklauso prekių (paslaugų) kaina ([1] 16 str. 1 d. 1 p.).

3. Informaciją dėl klausimyno 1÷ 9 klausimo pateikia fizinis asmuo.

Reikalavimai dėl MP teisinio metrologinio patvirtinimo

1. Matavimo priemonės tipo patvirtinimas, atliktas Europos Sąjungos valstybėse narėse pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, yra pripažįstamas Lietuvos Respublikoje ([1] 18 str. 4 d.).

2. Lietuvoje patvirtinti matavimo priemonių tipai įrašomi į Lietuvos matavimo priemonių valstybės registrą (toliau – Registras) ([1] 18 str. 3 d.), [7].

3. Manometrams, termometrams netaikoma matavimo priemonės tipo įvertinimo ir patvirtinimo procedūra ([4] Taisyklių 37 p., [4] Taisyklių 5 priedas, 8 p., 28 p.).

1.	Ar visi naudojami ilgio matai, matai su žyme, perpylimo matai, ribiniai matai, talpos, tūrio dozavimo matai, ilgio matavimo priemonės, kurioms taikytini Matavimo priemonių techninio reglamento [2] ir Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklių [4] reikalavimai, yra paženklintos CE ženklu ir papildomu metrologiniu ženklu?	[1] 21 str. 1 d.; [2] Reglamento 55 p., 23, 24 priedai. [4] Taisyklių 4 p.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
----	--	---	-------------------------------	-----------------------------	------------------------------------

MP ženklavimo pavyzdys:

CE M 15 XXXX

[4] Taisyklių

1 priedo

I skyriaus 1 p.

15 - du paskutiniai ženklo pritvirtinimo metų skaitmenys;

XXXX - paskelbtosios įstaigos identifikavimo numeris.

Pastaba:

Matavimo priemonės, atitinkančios iki 2006 m. spalio 30 d. galiojusius teisės aktus, gali būti pateikiamos rinkai ir pradėdamos naudoti, kol galioja jų tipo patvirtinimas, bet ne ilgiau kaip iki 2016 m. spalio 30 d.

[2] 104 p.

Leidžiama tiekti rinkai ir (arba) pradėti naudoti matavimo priemones, atitinkančias Matavimo priemonių techninį reglamentą, patvirtintą Valstybinės metrologijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 2006 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V-31 „Dėl Matavimo priemonių techninio reglamento patvirtinimo“ (toliau – Matavimo priemonių techninis reglamentas), ir kurios buvo pateiktos rinkai iki 2016 m. balandžio 20 d.

2.	Ar visos naudojamos neautomatinės svarstyklės, kurioms taikytini Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento [3] reikalavimai ir Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklių [4] reikalavimai, yra paženklintos CE ženklu ir papildomu metrologiniu ženklu?	[1] 21 str. 1 d.; [4] Taisyklių 4 p.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
----	--	--	-------------------------------	-----------------------------	------------------------------------

MP ženklinimo pavyzdžiai.

I. Nuo 2016 m. balandžio 20 d. įsigaliojus Neautomatinių svarstyklių techniniam reglamentui (toliau – Reglamentas)[3] naujai pagamintoms neautomatinėms svarstyklėms:

CE M 15 XXXX

15 - du paskutiniai ženklo pritvirtinimo metų skaitmenys;
XXXX - paskelbtosios įstaigos identifikavimo numeris.

Pastabos:

1. Neautomatinės svarstyklės gali būti pateikiamos ir (arba) tiekiamos rinkai ir (arba) pradedamos naudoti Reglamento 2.1–2.6 papunkčiuose nurodytose srityse tik tuo atveju, jeigu jos atitinka Reglamento reikalavimus. Neautomatinės svarstyklės, po pradėjimo naudoti Reglamento 2.1–2.6 papunkčiuose nurodytose srityse, turi toliau atitikti Reglamento reikalavimus.
2. Neautomatinių svarstyklių, skirtų naudoti Reglamento 2.1–2.6 papunkčiuose nurodytose srityse, atitiktis Reglamento reikalavimams patvirtinama CE ženklu ir papildomu metrologiniu ženklu, žymimais ant neautomatinių svarstyklių, kaip nurodyta Reglamento 45–47 punktuose.
3. Neautomatinių svarstyklių žymėjimui CE ženklu taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.
4. Papildomą metrologinį ženklą sudaro stačiakampyje įrašyta didžioji raidė „M“ ir du paskutiniai ženklo pritvirtinimo metų skaitmenys. Stačiakampio aukštis turi būti lygus CE ženklo aukščiui.
5. Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje nustatyti bendrieji principai mutatis mutandis taikomi neautomatinės svarstyklės ženklinant papildomu metrologiniu ženklu.

II. Iki 2016 m. balandžio 20 d. Reglamento [3] įsigaliojimo pagamintoms neautomatinėms svarstyklėms:

CE 06 XXXX M

06 – CE ženklo ženklinimo metų du paskutiniai skaitmenys;
XXXX – paskelbtosios įstaigos identifikavimo numeris;
M - žalias kvadratinis lipdukas su išspausdinta juodos spalvos didžiąja raide „M“.

Pastabos:

1. Leidžiama tiekti rinkai ir (arba) pradėti naudoti neautomatines svarstyklės, atitinkančias Neautomatinių svarstyklių techninį reglamentą, patvirtintą Valstybinės metrologijos tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V-126 „Dėl Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento patvirtinimo“ (toliau – Neautomatinių svarstyklių techninis reglamentas), ir kurios buvo pateiktos rinkai iki 2016 m. balandžio 20 d.
2. Tolesnis matavimo priemonių, kurių tipai yra išregistruoti iš Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro [7], pateikimas ir tiekimas rinkai draudžiamas. Jau naudojamos šių tipų matavimo priemonės gali būti naudojamos tol, kol atitinka matavimo priemonės nustatytus reikalavimus.

[3] Įsakymo 2.2 p.;
[3] Reglamento VI skyriaus IV skirsnio 44 p. – 47 p.;
[4] Taisyklių 1 priedo I skyriaus 1 p.

[3] Reglamento 4 p. ir 5 p.

[3] Reglamento 44 p. – 47 p.

[3] Reglamento 90 p.

[4] Taisyklių 34 p.

3.	Ar visos naudojamos MP, kurių tipai įrašyti į Registrą [7] ir kurios nepatenka į techninių reglamentų taikymo sritis, yra paženklintos MP tipo įvertinimą ir patvirtinimą liudijančiu ženklu:	[1] 17 str. 2 d., 18 str. 3 d. ir 4 d.			
----	---	--	--	--	--

3.1	pagamintų Lietuvos Respublikoje?	[1] 17 str. 2 d., 18 str. 5 d.	☐ Taip	☐ Ne	☒ Neaktualu
-----	----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	---

Ženklo pavyzdys:

LT $\frac{1 - XXXX}{YYYY}$ arba LT 1 – XXXX: YYYY, čia:

Skaičius 1 reiškia, kad MP pagaminta Lietuvos Respublikoje;
Raidžių junginys „XXXX“ – matavimo priemonės tipo registravimo Lietuvos matavimo priemonių valstybės registre eilės numeris.
Raidžių junginys „YYYY“ – kalendoriniai metai, kuriais buvo patvirtintas matavimo priemonės tipas.

[4] Taisyklių
1 priedo
II skyriaus
3.1 p.

3.2	pagamintų ne Lietuvos Respublikoje?	[1] 17 str. 2 d., 18 str. 5 d.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
-----	-------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	------------------------------------

Ženklo pavyzdys:

LT $\frac{2 - XXXX}{YYYY}$ arba LT 2 – XXXX: YYYY, čia:

Skaičius 2 reiškia, kad MP pagaminta ne Lietuvos Respublikoje;
Raidžių junginys „XXXX“ – matavimo priemonės tipo registravimo Lietuvos matavimo priemonių valstybės registre eilės numeris.
Raidžių junginys „YYYY“ – kalendoriniai metai, kuriais buvo patvirtintas matavimo priemonės tipas.

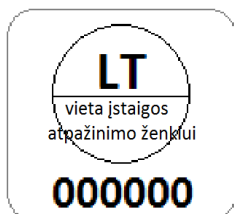
[4] Taisyklių
1 priedo
II skyriaus
3.2 p.

Reikalavimai dėl MP patikros

MP pirminės patikros rezultatai galioja tiek pat laiko kaip ir periodinės patikros ([4] Taisyklių 45 p.).

4.	Ar visos naudojamos MP, kurioms pirminę patikrą Lietuvos Respublikoje atliko paskirtosios įstaigos, yra pažymėtos pirminės patikros dviem žymenimis (lipdukais)?	[1] 19 str. 1 d., 6 d., 11 str. 3 p.; [4] Taisyklių 1 priedo II skyriaus 4 p.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
----	--	---	-------------------------------	-----------------------------	------------------------------------

1. Pirmasis žymuo

Apskritimo viršutinėje dalyje – Lietuvos Respublikos raidės;
Apskritimo apatinėje dalyje – paskirtosios įstaigos atpažinimo ženklas;
000000 – žymens eilės numeris.

2. Antrasis žymuo

Patikros metų skaitmenys - du paskutiniai patikros metų skaitmenys;
000000 – žymens eilės numeris.

[4] Taisyklių
1 priedo
II skyriaus 4 p.;
[9] Įsakymu
patvirtintų
Grafinių
pavyzdžių
žymenų,
naudojamų
reikalavimus
atitinkančių
matavimo
priemonių
atliktai patikrai
pažymėti
2021 metais,
1.1 p. ir 1.2 p.

Pastabos:

1. Leidžiama be apribojimų pateikti rinkai ir pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar EEE valstybėje pagamintas matavimo priemonės, nepatenkančias į techninių reglamentų taikymo sritis, jeigu jos atitinka Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus.

[4] Taisyklių
5 p.

2. MP pirminės patikros rezultatai galioja tiek pat laiko kaip ir periodinės patikros.

[4] Taisyklių
45 p.

5.	Ar visos naudojamos MP, kurioms privaloma atlikti periodinę patikrą, yra pažymėtos galiojančiais patikros žymenimis (lipdukais) ir (arba) užplombuotos, ir (arba) išduoti patikros sertifikatai?	[1] 19 str. 3 d., 6 d.; [5]; [6] 6 p.; [8] 15 p., 22 p.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
----	--	---	-------------------------------	-----------------------------	------------------------------------

MP patikra atlikta Lietuvos Respublikoje 2021 m. :

1. 2021 m. periodinės patikros žymens (lipduko) pavyzdys

1.....12 – patikros mėnuo, 2021 – patikros metai, paskirtosios įstaigos atpažinimo ženklas, 000000 – žymens eilės numeris.

[9] Įsakymu patvirtintų Grafinių pavyzdžių žymenų, naudojamų reikalavimus atitinkančių matavimo priemonių atliktai patikrai pažymėti 2021 metais, 1.3 p. ir 1.12 p.

2. 2021 m. klijuojamos polimerinės plėvelės (lipduko) pavyzdys

XXX – paskirtosios įstaigos atpažinimo ženklas, 000000 – lipduko eilės numeris, 2021 – patikros metai, 1, 2, 3, ... 12 – patikros mėnuo.

Pastabos:

1. Reikalavimas taikomas MP, kurioms pasibaigęs pirminės ar periodinės patikros galiojimo laikas.

2. Kiti nuo 2021 m. sausio 1 d. grafiniai žymenų pavyzdžiai, naudojami reikalavimus atitinkančių matavimo priemonių atliktai patikrai pažymėti, nurodyti [9].

3. Kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse ir EEE valstybėse atlikta matavimo priemonės pirminė ir periodinė patikra pripažįstama Lietuvos Respublikoje, jei ekonominės veiklos vykdytojas gali pateikti kompetentingų įstaigų, atlikusių pirminę ar periodinę patikrą, išduotą matavimo priemonės patikros sertifikatą ar kitą lygiavertį dokumentą ir (arba) jeigu matavimo priemonės yra pažymėtos atitinkamais ženklais ir (arba) žymenimis.

[4] Taisyklių
40 p.

Reikalavimai dėl MP žymenų (lipdukų) ir plombų būklės

6.	Ar visų naudojamų MP plombų ir patikros žymenų (lipdukų) būklė atitinka nustatytus reikalavimus (ar MP plombavimo <i>schemose</i> nurodytos gamintojų apsauginės plombos ir metrologinės patikros plombos nenutrauktos, nenuplėšti žymenys (lipdukai), mechanškai nepažeisti, ar savavališkai nepakeisti plombų įspaudai ir žymenų (lipdukų) ženklai), kad nebūtų galima daryti įtakos MP rodmenims nepažeidus plombų arba patikros žymenų (lipdukų)?	[1] 19 str. 6 d.; 20 str. 3 d.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
7.	Ar visos įmonėje naudojamos MP, kurių tipai buvo įrašyti į Registrą [7], buvo pradėtos naudoti iki to laiko, kol pasibaigė jų tipo patvirtinimo sertifikatų galiojimo laikas?	[4] Taisyklių 33 p.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu

Pastabos:

1. Tolesnis matavimo priemonių, kurių tipai yra išregistruoti iš Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro, pateikimas ir tiekimas rinkai draudžiamas. Jau naudojamos šių tipų matavimo priemonės gali būti naudojamos tol, kol atitinka matavimo priemonėms nustatytus reikalavimus ([4] Taisyklių 34p.).

MP, įrašytų į Registrą [7], tipo patvirtinimo sertifikatų galiojimo laikas nurodytas Lietuvos metrologijos inspekcijos tinklalapyje <http://metrinsp.lrv.lt/lt/atviri-duomenys/matavimo-priemoniu-irasytu-i-lietuvas-matavimo-priemoniu-valstybes-registra-tipo-patvirtinimo-sertifikatu-galiojimo-laikas>.

Reikalavimai dėl MP būklės ir naudojimo

8.	Ar visos MP įrengtos tinkamai, naudojamos ir prižiūrimos laikantis gamintojų parengtų techninių MP aprašų bei techninės priežiūros instrukcijų (ar MP įrengtos taip, kad atitiktų savo paskirtį, ar naudojamos, kaip nurodyta techniniame MP apraše; ar MP naudojamos apibrėžtoje klimatinėje, mechaninėje ir elektromagnetinėje aplinkoje bei prižiūrimos, kaip nurodyta techninės priežiūros instrukcijose), ar užtikrintos gamintojo apibrėžtos MP norminės veikimo sąlygos?	[1] 20 str. 2 d.; 21 str. 2 d. 2 p.; 22 str. 1 d., 2 d.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu
9.	Ar patikrinimo metu tikrintų neautomatinių svarstyklių rodmens paklaidos buvo rodmens leidžiamos paklaidos ribose ?	[3] Reglamento 1 priedo 18 p., 3 lentelė ir 19 p.	☐ Taip	☐ Ne	☐ Neaktualu

Pastabos:

1. Taikomų leidžiamos paklaidų ribos neautomatinėms svarstyklėms, jų naudojimo metu, turi būti dvigubai didesnės nei leidžiamos paklaidų ribos, nustatytos Reglamento [3] 1 priedo 18 punkto 3 lentelėje.
2. Neautomatinėms svarstyklėms leidžiamų paklaidų ribų nustatymo pavyzdžiai pridedami kontrolinio klausimyno priede.

[3] Reglamento
1 priedo 19 p.

Klausimyne nurodyti teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2020-05-01) (TAR identifikacinis kodas: [0961010ISTA00I-1452](#)).
2. Matavimo priemonių techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 4-699 „Dėl Matavimo priemonių techninio reglamento patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2016-04-20) (TAR identifikacinis kodas: [2015-17168](#)).
3. Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015-11-19. įsakymu Nr. 4-730 „Dėl Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento patvirtinimo“ (TAR identifikacinis kodas: [2015-19077](#)).
4. Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 4-761 „Dėl Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklių

patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. 4-264 redakcija) (suvestinė redakcija nuo 2020-08-15) (TAR identifikacinis kodas: [2018-14803](#)).

5. Teisinio metrologinio reglamentavimo sritims priskirtų matavimo priemonių grupių ir laiko intervalų tarp periodinių matavimo priemonių patikrų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 4-221 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. 4-523 „Dėl Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių ir laiko intervalų tarp patikrų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ “ (suvestinė redakcija nuo 2020-10-08) (TAR identifikacinis kodas: [2014-10753;2018-06185](#)).
6. Mažmeninės prekybos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. 697 „Dėl Mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinto“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 738 redakcija) (TAR identifikacinis kodas: [2014-10565](#)).
7. Lietuvos matavimo priemonių registras (<http://195.182.67.21:800/mpregistras/Resultsfull.php>); <http://www.metrinsp.lt/1/153/>).
8. Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrės 2015 m. vasario 12 d. įsakymo Nr. V- 204 redakcija) (TAR identifikacinis kodas: [2015-02617](#)).
9. Grafiniai pavyzdžiai žymenų, naudojamų nuo 2020 m. sausio 1 d. reikalavimus atitinkančių matavimo priemonių atliktai patikrai pažymėti, patvirtinti Lietuvos metrologijos inspekcijos viršininko 2020-05-19 įsakymu Nr. 11V-93 „Dėl Matavimo priemonių patikros žymenų, jų naudojimo tvarkos aprašo ir patikros sertifikato 2021 metais“ (TAR identifikacinis kodas: [2020-10613](#)).
10. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas 1999 m. birželio 17 d. Nr. VIII-1234 (suvestinė redakcija nuo 2020-11-01-2021-06-30) (TAR identifikacinis kodas: [09910101STAI11-1234](#)).

PASTABA.

Taikant kontrolinį klausimyną turi būti vadovaujama siame sąraše nurodytų teisės aktų redakcijomis.

(tikrinusio pareigūno pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
Dalyvavo tikrinant:		
(pareigų pavadinimas)	(parašas)	(vardas ir pavardė)

Kontrolinio klausimyno priedas

**Kaip nustatyti naudojamų neautomatinių svarstyklių (toliau – svarstyklės)
leidžiamų paklaidų ribas?**

Svarstyklėms taikomi reikalavimai yra nurodyti Neautomatinių svarstyklių techninio reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015-11-19. įsakymu Nr. 4-730 „Dėl Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento patvirtinimo“ (TAR identifikavimo kodas: [2015-19077](#)).

Svarstyklės gaminamos keturių tikslumo klasių.

Jos žymimos atitinkamais simboliais:

Ypač didelio tikslumo - **I**

Didelio tikslumo - **II**

Vidutinio tikslumo - **III**

Mažo tikslumo - **III**

Priklausomai nuo svarstyklių klasės ir nuo svėrimo intervalo, kuriame svarstyklės naudojamos, naujai pagamintoms svarstyklėms nustatomi tokios leidžiamų paklaidų ribos:

I klasė	II klasė	III klasė	III klasė	Svarstyklių leidžiamų paklaidų ribos
$0 \leq m \leq 50\,000\text{ e}$	$0 \leq m \leq 5\,000\text{ e}$	$0 \leq m \leq 500\text{ e}$	$0 \leq m \leq 50\text{ e}$	$\pm 0,5\text{ e}$
$50\,000\text{ e} < m \leq 200\,000\text{ e}$	$5\,000\text{ e} < m \leq 20\,000\text{ e}$	$500\text{ e} < m \leq 2\,000\text{ e}$	$50\text{ e} < m \leq 200\text{ e}$	$\pm 1,0\text{ e}$
$200\,000\text{ e} < m$	$20\,000\text{ e} < m \leq 100\,000\text{ e}$	$2\,000\text{ e} < m \leq 10\,000\text{ e}$	$200\text{ e} < m \leq 1\,000\text{ e}$	$\pm 1,5\text{ e}$

Naudojamoms svarstyklėms leidžiamų paklaidų ribos turi būti dvigubai didesnės nei pirmą nurodytoje lentelėje:

Naudojamų svarstyklių leidžiamų paklaidų ribos
$\pm 1,0\text{ e}$
$\pm 2,0\text{ e}$
$\pm 3,0\text{ e}$

I pavyzdys, kaip nustatyti turimų svarstyklių leidžiamų paklaidų ribas.

Ant svarstyklių nurodyta:

III - tikslumo klasė (pažymėta ovale arba tarp dviejų lygiagrečių linijų, sujungtų pusrutuliais),

Max (kg) 5 - didžiausioji ribinė masė,

Min (g) 40 - mažiausioji ribinė masė,

e = d (g) 2 - patikros padalos vertė ir padalos vertė.

Naudojamoms III klasės svarstyklėms taikomos šios sąlygos:

III klasė	Naudojamų svarstyklių leidžiamų paklaidų ribos
$0 \leq m \leq 500\text{ e}$	$\pm 1,0\text{ e}$
$500\text{ e} < m \leq 2\,000\text{ e}$	$\pm 2,0\text{ e}$
$2\,000\text{ e} < m \leq 10\,000\text{ e}$	$\pm 3,0\text{ e}$

Svarstyklės turi tos pačios tikslumo klasės vieną sritį nuo 40 g iki 5000 g. Šiai sričiai $e = 2\text{g}$.

Atliekam aritmetinius veiksmus:

1) 500 e bus lygu: $500 \times 2\text{g} = 1000\text{g}$; 1e bus lygi $1 \times 2\text{g} = 2\text{g}$

2) 2000 e bus lygu: $2000 \times 2\text{g} = 4000\text{g}$; 2e bus lygi $2 \times 2\text{g} = 4\text{g}$

3) 10000 e bus lygu: $10000 \times 2\text{g} = 20000\text{g}$; 3e bus lygi $3 \times 2\text{g} = 6\text{g}$

Svarstyklių Max = 5 kg, todėl trečio intervalo maksimali svėrimo ribą bus 5000 g (bet ne apskaičiuota 20000 g).

Kadangi $\text{Min} = 40$ g, pirmas intervalas prasidės ne nuo 0 g, bet nuo 40 g. Šiomis svarstyklėmis turi būti sveriami svėriniai, kurių masė didesnė nei 40 g.

Pasirinktų naudojamų svarstyklių faktinės paklaidos, priklausomai nuo svėrimo intervalo, kuriame jos bus naudojamos, gali būti ribose nuo ± 2 g iki ± 6 g.:

III klasė (g)	Naudojamoms svarstyklėms leidžiamos paklaidos ribos (g)	Naudojamoms svarstyklėms leidžiamų paklaidų ribų vertės (g)
$40 \leq m \leq 1000$	$\pm 1,0 e$	± 2
$1000 < m \leq 4000$	$\pm 2,0 e$	± 4
$4000 < m \leq 5000$	$\pm 3,0 e$	± 6

Įsitikinkime ar svarstyklėms teisingai nurodyta mažiausioji ribinė masė $\text{Min} = 40$ g.

Neautomatinių svarstyklių techniniame reglamente nurodyta:

Klasė	Patikros padalos vertė (e)	Mažiausioji ribinė masė (Min)
I	$0,001g \leq e$	100e
II	$0,001g \leq e \leq 0,05g$	20e
	$0,1g \leq e$	50e
III	$0,1g \leq e \leq 2g$	20e
	$5g \leq e$	10e
III	$5g \leq e$	10e

Mūsų atvejų III klasės svarstyklėms, kai $e = 2$ g, mažiausioji ribinė masė (Min) turi būti 20e.

Atliekam aritmetinį veiksmą:

20e bus lygu: $20 \times 2g = 40g$.

Išvada: Ant svarstyklių mažiausioji ribinė masė $\text{Min} 40$ g nurodyta teisingai.

II pavyzdys, kaip nustatyti turimų svarstyklių leidžiamų paklaidų ribas.

Ant naudojamų svarstyklių nurodyta:

III - tikslumo klasė (pažymėta ovale arba tarp dviejų lygiagrečių linijų, sujungtų pusrutuliais),

Max (kg) 6/15 - didžiausioji ribinė masė,

Min (g) 40 - mažiausioji ribinė masė,

$e = d$ (g) 2/5- patikros padalos vertė ir padalos vertė.

Naudojamoms III klasės svarstyklėms taikomos šios sąlygos:

III klasė	Naudojamų svarstyklių leidžiamų paklaidų ribos
$0 \leq m \leq 500 e$	$\pm 1,0 e$
$500 e < m \leq 2\,000 e$	$\pm 2,0 e$
$2\,000 e < m \leq 10\,000 e$	$\pm 3,0 e$

Svarstyklės turi tos pačios tikslumo klasės dvi dalines sritis:

Nuo 40 g iki 6000 g. Šiai sričiai $e = 2\text{g}$.

Virš 6000g iki 15000 g. Šiai sričiai $e = 2\text{g}$.

Atliekam aritmetinius veiksmus pirmajai daliai sričiai iki 6 kg:

- 4) 500 e bus lygu: $500 \times 2\text{g} = 1000\text{g}$; 1e bus lygi $1 \times 2\text{g} = 2\text{g}$
- 5) 2000 e bus lygu: $2000 \times 2\text{g} = 4000\text{g}$; 2e bus lygi $2 \times 2\text{g} = 4\text{g}$
- 6) 10000 e bus lygu: $10000 \times 2\text{g} = 20000\text{g}$; 3e bus lygi $3 \times 2\text{g} = 6\text{g}$

Kadangi $\text{Min} = 40\text{g}$, pirmas intervalas prasidės ne nuo 0 g, bet nuo 40 g. Šiomis svarstyklėmis turi būti sveriami svėriniai, kurių masė didesnė nei 40 g.

Svarstyklių pirmos dalinės srities maksimali svėrimo riba 6 kg, todėl trečias intervalas bus 6000 g (bet ne apskaičiuota 20000 g).

Atliekam aritmetinius veiksmus antrajai daliai sričiai virš 6 iki 15 kg:

- 1) 500 e bus lygu: $500 \times 5\text{g} = 2500\text{g}$; 1e bus lygi $1 \times 5\text{g} = 5\text{g}$
- 2) 2000 e bus lygu: $2000 \times 5\text{g} = 10000\text{g}$; 2e bus lygi $2 \times 5\text{g} = 10\text{g}$
- 3) 10000 e bus lygu: $10000 \times 5\text{g} = 50000\text{g}$; 3e bus lygi $3 \times 5\text{g} = 15\text{g}$

Svarstyklių antros dalinės srities svėrimo ribos nuo virš 6 kg iki 15 kg, todėl priimame antrąjį intervalą daugiau 6000 g (bet ne apskaičiuotą 10000 g) ir trečiąjį intervalą iki 15000 g (bet ne apskaičiuota 50000 g).

Svarstyklių faktinės paklaidos, priklausomai nuo svėrimo intervalo, kuriame jos bus naudojamos, gali būti ribose nuo $\pm 2\text{g}$ iki $\pm 15\text{g}$:

III klasė (g)	Naudojamoms svarstyklėms leidžiamos paklaidos ribos (g)	Naudojamoms svarstyklėms leidžiamų paklaidų ribų vertės (g)
$40 \leq m \leq 1000$	$\pm 1,0\text{e}$	± 2
$1000 < m \leq 4000$	$\pm 2,0\text{e}$	± 4
$4000 < m \leq 6000$	$\pm 3,0\text{e}$	± 6
$6000 < m \leq 10000$	$\pm 2,0\text{e}$	± 10
$10000 < m \leq 15000$	$\pm 3,0\text{e}$	± 15